

Pravna organizacija turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj

Komljen, Filip

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:374200>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-29**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

FILIP KOMLJEN

**PRAVNA ORGANIZACIJA TURISTIČKIH
ZAJEDNICA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Završni rad

Pula, 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

FILIP KOMLJEN

**PRAVNA ORGANIZACIJA TURISTIČKIH
ZAJEDNICA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Završni rad

JMBAG: 0303072570, redoviti student

Studijski smjer: Management i poduzetništvo

Predmet: Pravo u turizmu

Znanstveno područje: Društveno područje

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Organizacija i menadžment

Mentor / Mentorica: doc. dr. sc. Oliver Radolović

Pula, kolovoz 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Filip Komljen, kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera Management I poduzetništvo ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, 2.9., 2020 godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, _____ Filip Komljen _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Pravna organizacija turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ 2.9.2020. _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
1.1.	Cilj rada.....	2
1.2.	Metode rada	2
1.3.	Struktura rada	2
2.	ORGANIZACIJA TURIZMA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA DRŽAVNOJ RAZINI.....	4
2.1.	Turizam u Republici Hrvatskoj	6
2.2.	Državna tijela i institucije	8
2.2.1.	Zakonodavna vlast - Sabor Republike Hrvatske	9
2.2.2.	Izvršna vlast – Vlada Republike Hrvatske.....	9
2.3.	Zakoni i propisi u vezi s turizmom u RH.....	10
3.	ZAKONODAVNI OKVIR TURISTIČKIH ZAJEDNICA U REPUBLICI HRVATSKOJ	12
3.1.	Definicija turističke zajednice te područja za koja se osniva	13
3.1.1.	Pravna osobnost i odgovornost turističke zajednice	14
3.1.2.	Ciljevi turističke zajednice.....	15
3.2.	Javnost rada turističke zajednice	16
3.2.1.	Statut i tijela turističke zajednice	16
3.2.2.	Stručni i administrativni poslovi turističke zajednice	19
4.	Sustav turističke zajednice u Republici Hrvatskoj.....	21
4.1.	Funkcioniranje regionalne turističke zajednice i turističke zajednice Grada Zagreba	25
4.2.	Hrvatska turistička zajednica	28
4.3.	Udruživanje turističkih zajednica	32
4.4.	Gospodarenje u turističkoj zajednici i nadzor od strane Ministarstva turizma	33
5.	PRIMJERI RADA TURISTIČKE ZAJEDNICE NA STATUTU TZO MEDULIN I TZ SREDNJE ISTRE.....	35
5.1.	TZO Medulin	35
5.2.	TZ Središnja Istra.....	40
6.	ZAKLJUČAK	44
7.	LITERATURA.....	46
7.1.	Privitci.....	47
7.1.1.	Privitak 1	47
7.1.2.	Privitak 2	47
7.1.3.	Privitak 3	47
8.	SAŽETAK	48

1. UVOD

Turizam je putovanje u svrhu rekreacije, ugone ili posla i najčešće je ograničenog trajanja. U hrvatskoj enciklopediji se navodi kako je „**turizam** (engl. *tourism*), ukupnost odnosa i pojava koji proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja nekog mjesta, ako je takvo putovanje poduzeto radi odmora i uživanja te se njime ne zasniva stalno prebivalište i ne poduzima se neka gospodarska djelatnost; gospodarska djelatnost koja obuhvaća turistička kretanja i sve odnose koji proizlaze iz takvih kretanja. U jednoj od prvih definicija (1905) turizam se opisuje kao pojava modernoga doba, izazvana povećanom potrebom za odmorom i promjenom klime, probuđenim i njegovanim smislom za ljepote krajolika, radosti i užitak boravka u slobodnoj prirodi. Danas je u većini zemalja prihvaćena opća konceptijska definicija turizma Svjetske turističke organizacije (UNWTO, 1999) prema kojoj turizam uključuje sve aktivnosti proizašle iz putovanja i boravaka osoba izvan njihove uobičajene sredine ne dulje od jedne godine radi odmora, poslovnog putovanja i drugih razloga nevezanih uz aktivnosti za koje bi primili ikakvu naknadu u mjestu koje posjećuju.¹

Nadalje, osnovna jedinica za proučavanje turizma jest *turist*, odnosno svaka osoba (putnik) koja na putovanju izvan svojega mjesta stalnoga boravka (domicila) provede najmanje 24 sata (ali ne dulje od jedne godine), a putovanje (koje ima obilježja privremenoga boravka i na koje je krenuo dragovoljno) poduzima radi odmora, razonode, rekreacije i relaksacije, obiteljskih, zdravstvenih, poslovnih, profesionalno-stručnih i sličnih razloga.

Turizam je i u Hrvatskoj važna grana gospodarstva te da bi cijeli sustav kvalitetno funkcionirao, oformljene su turističke zajednice od lokalne do državne razine.

Turistička zajednica destinacije predstavlja temeljnu osnovu u sustavu turističkog organiziranja u Hrvatskoj, s ciljem da na čelu s Hrvatskom turističkom zajednicom, stvara, promiče i koordinira aktivnosti vezane za identitet, sadržaj i kvalitetu turističke ponude destinacije kao temeljni zadatak menadžmenta turističke destinacije.

¹ <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=62763> (28.8.2020.)

Sustav turističkih zajednica kreira i provodi politiku promicanja hrvatskog turizma i turističkog razvoja. U protekla dva desetljeća od kada turističke zajednice imaju i pravni status, sustav je znatno doprinio razvoju turističke djelatnosti destinacije kroz svoje temeljne aktivnosti.

1.1. Cilj rada

Cilj ovog rada bio je prikazati pravnu organizaciju turističkih zajednica, odnosno reguliranost rada turističkih zajednica od lokalne do državne razine zakonima i propisima i drugim vezanim službenim dokumentima.

1.2. Metode rada

Za izradu rada korišteni su sekundarni izvori podataka. Podaci su prikupljeni iz relevantne stručne literature, znanstvenih članaka te internetskih izvora. Za potrebe izrade rada korištene su metoda analize, sinteze, komparacije.

1.3. Struktura rada

Rad je podijeljen na četiri međusobno povezanih cjelina. Prva cjelina odnosi se na organizaciju turizma u Republici Hrvatskoj na državnoj razini. Navedena su državna tijela i institucije kao i zakoni i propisi koji se vežu uz turizam.

Druga cjelina odnosi se na zakonodavni okvir turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj. Navedena je definicija turističke zajednice, područje za koje se ona osniva, pravna osobnost i odgovornost, kao i ciljevi turističke zajednice. Dalje se navodi javnost rada turističke zajednice, njezin statut i tijela, kao i stručni i administrativni poslovi.

U trećoj cjelini naveden je sustav turističke zajednice u RH, te obrazloženi načini na koji funkcioniraju lokalne turističke zajednice, regionalne turističke zajednice i

turistička zajednica Grada Zagreba, kao i Hrvatska turistička zajednica. Navedeno je i udruživanje turističkih zajednica kao i gospodarenje turističkih zajednica i nadzor njihova rada od strane Ministarstva turizma.

Posljednja, četvrta cjelina na primjerima TZO Medulin prikazuje kako funkcionira jedna lokalna turistička zajednica kroz njegov statut, kao i udruživanje turističkih zajednica na primjeru turističke zajednice središnje Istre.

Na kraju rada dan je zaključak.

2. ORGANIZACIJA TURIZMA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA DRŽAVNOJ RAZINI

Turizam je danas veoma važna grana gospodarstva neke zemlje, međutim i on mora biti uređen i organiziran kako bi funkcionirao i ispunio svoju svrhu. Pojam organizacije se javlja u svim područjima ljudske aktivnosti pa tako i u turizmu, a sam pojam organizacije definira se kao veća skupina ljudi koja služi ostvarivanju zajedničkih ciljeva ili interesa.

„Turizam je skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetilaca nekog mjesta ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako s takvim boravkom nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost.“²

Turizam nije isključivo gospodarska djelatnost već na turizam treba gledati kao na „aktivnost pomoću koje čovjek ostvaruje i unapređuje ljudske osobine općenito, osobine čovječnosti, humanosti, bilo u pogledima i spoznajama pojedinaca, u njihovu odnosu prema svijetu i prema prirodi“.³

U suvremeno vrijeme potpuno je nezamisliva nacionalna organizacija turizma bez aktivnije uloge države. Od druge polovice 19. stoljeća, ljudi počinju sve više putovati zahvaljujući razvoju proizvodnje, tehničkom napretku i širim društvenim promjenama. Odnos države prema turizmu bio je u to vrijeme potpuno liberalan. Turizam se razvijao samostalno u skladu s tržišnim zakonitostima, a država nije poticala ni sputavala njegov razvoj. Iz navedenog proizlazi da su brigu o turizmu vodili samo oni koji su od istog ostvarivali financijsku korist. U to vrijeme dolazi i do pojave prvih organizacijskih oblika u turizmu neprofitnog i nevladinog karaktera, koji su pridonijeli omasovljenju putovanja. Zanimljivo je, međutim, da razvoj prvih organizacija u turizmu nije krenuo odozgo po nalogu države kao u nekim drugim sektorima, već je započeo odozdo odnosno od društvenih organizacija.⁴

² B. Pirjevac, Počela turizma, Mikrorad, Zagreb, 2002., str. 5

³ D. Alfier, Uloga turizma u resocijalizaciji i desocijalizaciji suvremenog čovjeka, zbornik radova Pedagoške akademije Humanističke vrijednosti turizma, Zadar, 1977., str. 15

4

M. Bartoluci, N. Čavlek, D. Prebežac, O. Kesar i suradnici, Turizam - Ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011., str. 84

„Država se neizravno počinje uključivati u turizam tako što već izgrađenom sustavu društvenih organizacija priznaje status organizacija od opće koristi. Početkom 20. stoljeća država postupno uviđa koristi od turizma i počinje primjenjivati već izgrađen sustav društvenih organizacija, tako da na njih prenosi dio svojih ingerencija. Nacionalni savezi (NTO) i niže razine društvenog ustroja postaju paradržavne, odnosno poludržavne organizacije jer im država dodjeljuje neke ovlasti i prava te na njih prenosi dio svojih upravnih poslova.“⁵

U prvom desetljeću 20. stoljeća započinje izravna državna intervencija u turizam i ona se manifestira prvenstveno putem zakonske i druge regulative, odnosno donošenjem zakona koji su izravno i neizravno povezani s turizmom i ugostiteljstvom. Potom stručnim obrazovanjem kao i osnivanjem kreditnih ustanova koje su poticale turističku izgradnju i sl. Bitno je naglasiti da je takav razvojni put imala organizacijska struktura većine zemalja diljem svijeta.⁶

Slika 1. Razine organizacije turizma i subjekti uključeni u turizam te njihova obilježja

Izvor: M. Bartoluci, N. Čavlek, D. Prebežac, O. Kesar i suradnici, Turizam - Ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011., str. str. 86

⁵ Bartoluci str. 85

⁶ loc.cit.

Može se reći kako upravo interdisciplinarni karakter turizma određuje njegovu povezanost s brojnim područjima, od ugostiteljstva do prometa, trgovine, kulture, sporta, poljoprivrede, industrije, graditeljstva i dr. Upravo je na tim osnovama izgrađen organizacijski sustav turizma koji je izuzetno složen jer povezuje brojne čimbenike iz javnog i privatnog sektora.⁷

2.1. Turizam u Republici Hrvatskoj

Kada se govori o turizmu u Republici Hrvatskoj, govori se o turizmu nakon njezina osamostaljenja, iako je u Hrvatskoj i u vrijeme bivših državnih institucija postojao turizam koji ima nekakav svoj kontinuitet.

Tako se može reći kako se turizam u Republici Hrvatskoj razvijao u nekoliko faza. Prva faza obuhvaća razdoblje do I. Svjetskog rata. U počecima razvoja turizma, država nije pridavala veliku važnost, te je razvoj bio prepušten lokalnom stanovništvu. Upravo zbog toga, prvo je krenuo razvoj turizma u kontinentalnom dijelu, a tek se kasnije proširio na primorsko područje. Drugu fazu obuhvaća razdoblje između dva Svjetska rata, i u tom se razdoblju bilježi jačanje turističkih organizacija, turizam se sve brže razvija, a pojačano se investira u smještajne kapacitete i poboljšavanje prometnih veza. Treća faza obuhvaća razdoblje od Drugog svjetskog rata pa sve do 1990. godine. Ratna događanja u državi su unazadila turizam, i tek neznatan broj poslovnih objekata je mogao krenuti s poslovanjem nakon razornih ratnih događanja. Iako su krenule obnove nakon rata, bilo je potrebno puno vremena kako bi se sve vratilo u prijašnje stanje i kako bi se turizam nastavio razvijati istim tokom kao i prije rata. Četvrta faza obuhvaća razdoblje novije hrvatske povijesti sve do danas, točnije u periodu od 1964. godine do 1975. godine izgrađen je veliki broj smještajnih kapaciteta, te zbog toga to razdoblje još nazivaju „zlatnim razdobljem“.⁸

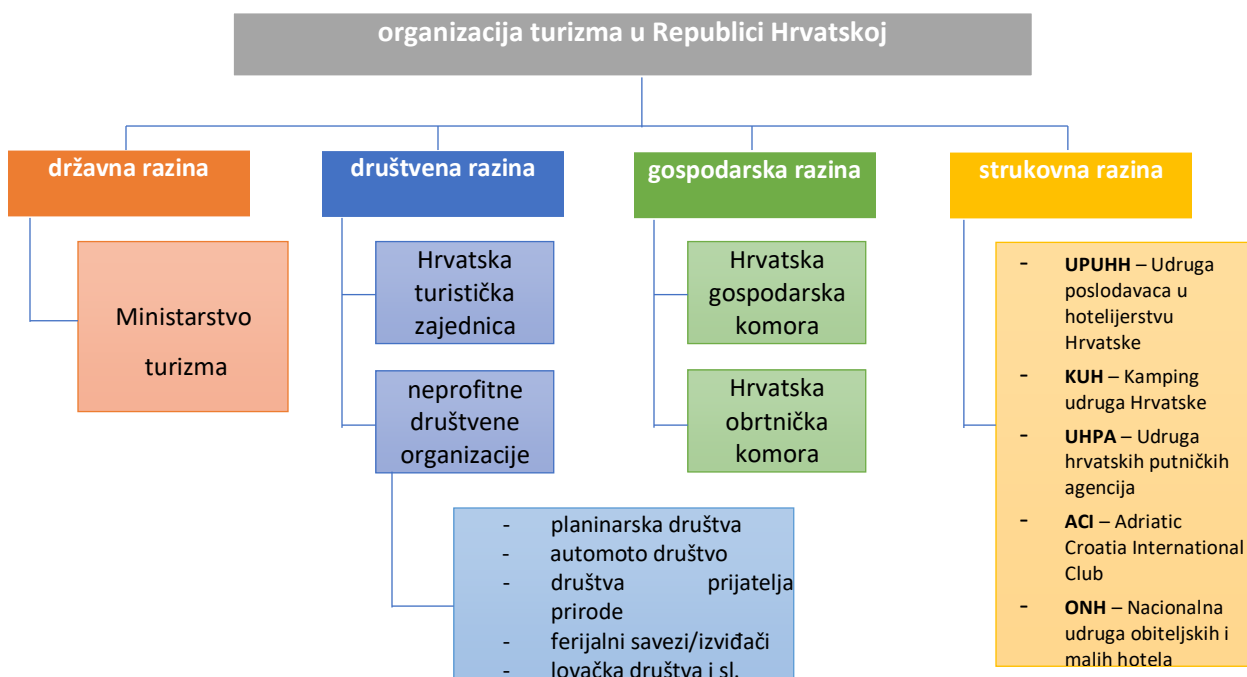
⁷ loc.cit.

⁸ loc.cit.

Čavlek i Bartoluci (2011), smatraju dvojbenim cijelu povijest hrvatskog turizma orijentirati isključivo prema ratovima te predlažu periodizaciju razvoja turizma u Hrvatskoj u šest faza⁹:

1. FAZA - razdoblje preteča turističkog razvoja ili pojava sličnih turizmu
2. FAZA - kraj 19.stoljeća, odnosno faza znatiželje
3. FAZA - razdoblje od početka 20. stoljeća do kraja Prvog svjetskog rata, odnosno faza „osvješćivanja“
4. FAZA - razdoblje između dva svjetska rata, odnosno faza prvih postignuća
5. FAZA - razdoblje nakon Drugog svjetskog rata, odnosno faza intenzivnog turističkog razvoja
6. FAZA - razdoblje od 1991. godine do početka 21. stoljeća, odnosno faza oporavka i konsolidacije turističkog života u Hrvatskoj

Slika 2. Organizacijska struktura turizma

Izvor: Bartoluci i dr. ... str. 94. prema Hitrec, T. Hendija, Z (2008), Politika, organizacija i pravo u turizmu, Zagrebačka škola za menadžment, Zagreb, str. 78

⁹ ibidem, str. 45

Proglašenjem samostalnosti Republike Hrvatske 1991.g. započele su velike gospodarske, političke i demokratske promjene u zemlji. Nakon domovinskog rata situacija u turizmu Republike Hrvatske bila je iznimno teška. Nakon toga slijedila je prilagodba organizacijske strukture turizma novom društvenom-političkom ustroju države.¹⁰ Tako se i u Hrvatskoj, kao i u drugim zemljama može govoriti o državnoj, društvenoj, gospodarskoj i strukovnoj razini turizma, te povezivanju nacionalnih s inozemnim čimbenicima. Tijela, institucije, društva, organizacije i drugi subjekti uključeni u hrvatski turizam prikazani su na slici 2. i detaljnije se analiziraju u nastavku rada. Može se zaključiti kako turizam u Hrvatskoj slijedi uobičajenu hijerarhijsku strukturu tipično za organiziranost turizma većine europskih zemalja.

Organizacijski preduvjeti razvoja turizma podrazumijevaju sustav mjera i pogodnosti koje omogućuju djelotvorno funkcioniranje i djelovanje svih subjekata ponude u turističkoj destinaciji, a oni obuhvaćaju¹¹:

1. državne, županijske i općinske mjere u domeni investicijske i poslovne politike koje su pogodne za razvitak
2. stanje ekonomsko-poslovne organiziranosti gospodarskih subjekata u turizmu radi rješavanja zajedničkih problema (prodaja, nabava, promocija zajedničke investicije u turističku i gospodarsku infrastrukturu)
3. stanje društvene organiziranosti i organizacija (turističke zajednice, lovačke, planinarske, ribolovne, kulturne organizacije i sl.).

Važno je navesti kako se analizom mora utvrditi stanje, kao preduvjet za daljnji razvoj destinacije.

2.2. Državna tijela i institucije

Prema Ustavu Republike Hrvatske, vlast je u Republici Hrvatskoj ustrojena na načelu trodiobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast.¹² Za turizam su

¹⁰ ibidem str. 94

¹¹ B. Vukonić, N. Čavlek, Riječnik turizma, Masmedia, Zagreb, 2001., str 152

¹² Lj. Mintas – Hodak, Osnove prava, Zagrebačka škola ekonomije i managmenta, Zagreb, 2008., str. 45

posebno važne zakonodavna i izvršna vlast te njihova tijela odnosno institucije na svim razinama na kojima djeluju prema administrativno – teritorijalnom ustroju države od nacionalne (na razini države) preko regionalne (na razini županije) do lokalne (općinske ili gradske) razine.¹³

Na državnoj razini u većini zemalja najčešće se nalazi Ministarstvo turizma koje ima zadatak da vodi turističku politiku i razvoj, dok nacionalne turističke organizacije vode turističku promidžbu zemlje u inozemstvu. Kako bi se osigurao razvoj turizma potrebno je da sve organizacije, savezi, tijela i institucije međusobno surađuju i upravljaju turizmom prema zakonima i propisima.

2.2.1. Zakonodavna vlast - Sabor Republike Hrvatske

Kao što smo već prethodno spomenuli, važnu ulogu za razvoj turizma ima prvenstveno nositelj zakonodavne vlasti, tj. Hrvatski sabor. Stoga je Hrvatski sabor predstavničko tijelo građana te ispunjava brojne Ustavom i zakonima predviđene zakone. Njegove su ovlasti donošenje zakona i drugih pravnih akata, a to znači obavljanje ovih djelatnosti i za turizam, zatim donošenje državnog proračuna i sl. Podršku ovim aktivnostima Saboru pružaju posebne službe, pa tako i Odbor za turizam koji je zadužen za postupak donošenja zakona u turizmu te za utvrđivanje i praćenje provođenja turističke politike. Na nižim razinama za to su zadužene županijske skupštine i općinska vijeća.¹⁴

2.2.2. Izvršna vlast – Vlada Republike Hrvatske

Ako se analizira aktivnosti izvršne vlasti čiji su nositelji Vlada RH sa svojim ministarstvima i predsjednik RH, ali i neka druga tijela državne uprave ovlaštena za upravne poslove, inspekcijski nadzor i druge stručne poslove od javnog interesa važno

¹³ Bartoluci i dr. op.cit. str. 95

¹⁴ loc.cit.

je naglasiti i upamtiti da Vlada predlaže zakone i druge pravne akte te predlaže državni proračun i brine za gospodarski razvoj države i sl.¹⁵

Prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, Vlada utječe na turizam tako što¹⁶:

- predlaže Hrvatskom saboru zakone i druge pravne akte vezane uz turističku politiku, te ih provodi
- donosi i provodi gospodarsku politiku i strategiju razvoja zemlje
- koordinira rad svih ministara (a od 2008.g. osnovano je Ministarstvo turizma što ukazuje na prepoznavanje važnosti turizma u razvoju države)
- predlaže državni proračun, a time i određuje ulaganja u turizam.

Važnu ulogu koordinatora i kontrolora u radu svih turističkih djelatnika ima državni inspektorat. Neke od njegovih zadaća su nadzor provedbe propisa svih gospodarskih subjekata i pružatelja usluga, pa tako i u turizmu i ugostiteljstvu. U županijama djeluju Uredi državne uprave, a unutar istih postoje odjeli za gospodarstvo koji za potrebe turizma obavljaju registraciju i evidenciju gospodarskih subjekata u turizmu te vrše njihovo statističko praćenje. Nadalje, u općinama i gradovima postoje uredi i službe čije se aktivnosti odnose na donošenje urbanističkih i prostornih planova, obavljanje komunalnih poslova, poticanje gospodarskih djelatnosti te poticanje razvoja i izgradnje komunalne, prometne i druge infrastrukture neophodne i za razvoj turizma.¹⁷

2.3. Zakoni i propisi u vezi s turizmom u RH

Od osamostaljenja Republike Hrvatske u nekoliko je navrata bilo doneseno zakona kojim se željelo uskladiti stanje turizma u Republici Hrvatskoj Godine 2009. doneseno je bilo šest tzv. "turističkih zakona" koji su usuglašeni s pravom stečevinom EU. A to su:

¹⁵ loc.cit.

¹⁶ loc.cit.

¹⁷ loc.cit.

- 1) **Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti** donosi se redovno od 2006. godine za razdoblja od godinu ili dvije godine. Zadnji donesen 2019. godine. Navedenim se zakonom uređuju načini i uvjeti pod kojima pravne i fizičke osobe obavljaju ugostiteljsku djelatnost.¹⁸
- 2) **Zakon o pružanju usluga u turizmu** prvi se put donio 2007. godine i otada se nadopunjava. Najnoviji na snazi je od 8.4.2020. godine. Ovim se zakonom uređuje način i uvjeti za pružanje usluga u turizmu. Usluge u turizmu u smislu ovog Zakona su: pružanje usluga turističkih agencija, turističkog vodiča, pratitelja, animatora, zastupnika, turističke usluge u seljačkom gospodarstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude i ostale usluge koje se pružaju turistima u vezi s njihovim putovanjem i boravkom.¹⁹
- 3) **Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma** koji je prvi put donesen 2008. godine. Najnoviji je na snazi od 1.1.2020. godine. Ovim se Zakonom uređuje sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica, te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja.²⁰
- 4) **Zakon o članarinama u turističkim zajednicama** je prvi put donesen 2008. godine. Navedenim zakonom se definira i uređuje obveza plaćanja članarine te osnovice i stope po kojima se obračunava i plaća članarina turističkoj zajednici, način plaćanja, evidencija, obračun i naplata članarine. Najnoviji je na snazi od 1.1.2020. godine.²¹
- 5) **Zakon o boravišnoj pristojbi** donesen je prvi puta 2008. godine. Navedenim Zakonom uređuju se sva pitanja od značaja za prikupljanje i raspoređivanje boravišne pristojbe i evidenciju turističkih noćenja. Potrebno je spomenuti da je boravišna pristojba prihod turističkih zajednica. Najnoviji Zakon o boravišnoj pristojbi na snazi je od 1.1.2020. godine.²²

¹⁸ Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti <https://www.zakon.hr/z/151/Zakon-o-ugostiteljskoj-djelatnosti> (5.8.2020.)

¹⁹ Zakon o pružanju usluga u turizmu, <https://www.zakon.hr/z/343/Zakon-o-pru%C5%BEanju-usluga-u-turizmu> (5.8.2020.)

²⁰ Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma <https://www.zakon.hr/z/342/Zakon-o-turisti%C4%8Dkim-zajednicama-i-promicanju-hrvatskog-turizma> (5.8.2020.)

²¹ Zakon o članarinama u turističkim zajednicama, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_05_52_991.html (5.8.2020.)

²² Zakon o boravišnoj pristojbi, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_12_152_4144.html (5.8.2020.)

Uz spomenute doneseno je i niz drugih propisa povezanih s turizmom, a tiču se prostornog uređenja i gradnje, gdje posebno valja izdvojiti **Uredbu o uređenju i zaštiti zaštićenog područja mora**. Navedenom Uredbom određuju se uvjeti i mjere za uređenje zaštićenog obalnog područja mora u svrhu njegove zaštite i gospodarskog korištenja te se smatra kao jedna od najvažnijih mjera zaštite jadranske obale u novije doba.

3. ZAKONODAVNI OKVIR TURISTIČKIH ZAJEDNICA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, kako je ranije rečeno, na snazi je od 1.1.2020. godine. U rujnu 2018. godine ministar turizma Gari Cappelli predstavio je nacrt ovoga i još dva zakona; Zakona o turističkoj pristojbi i Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. O navedenim zakonima koje se tek trebalo izglasati, a za koje je isto tako želio da se u raspravu, ali i prijedloge i kritike uključe svi oni koji su njime obuhvaćeni naveo je: “Cijeli ovaj reformski paket turističkih zakona ima zajedničke ciljeve: decentralizirati sustav, depolitizirati ga, profesionalizirati i pridonijeti ravnomjernom razvoju. Postojeći zakonodavni okvir je svojedobno dobro odgovarao potrebama, međutim sada to više nije slučaj te je postao ograničavajući faktor za ukupnost razvoja turizma u RH i jačanje konkurentnosti naše zemlje u turističkom smislu. Sustav dovodimo upravo ondje gdje treba biti, u 21. stoljeće. Naš turizam treba biti zamašnjak razvoju cjelokupnog gospodarstva zemlje, svih ostalih djelatnosti, kao i generirati nova radna mjesta. Posebno ističem decentralizaciju sustava gdje će upravo veća sredstva dobivati i njima upravljati lokalne razine, dok će uloga Nacionalne turističke organizacije biti usmjerena u vanjsku turističku politiku RH u smislu promotivnih aktivnosti.”²³

23

Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma; turističkoj pristojbi i o članarinama u TZ-ima upućen na javnu raspravu, <https://www.glasistre.hr/hrvatska/zakon-o-turistickim-zajednicama-i->

Vežano uz Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma bilo je tom prilikom naglašeno kako je tadašnji sustav brojio 310 turističkih zajednica različitih razina, zadaća i ovlasti koje su piramidalno ustrojene. Najopsežnije promjene reforme tog sustava odnosile su se na uspostavu sustava turističkih zajednica po načelu destinacijskog menadžmenta uz naglasak na depolitizaciju, racionalizaciju i poticanje sporazumnog udruživanja. Novim sustavom se željelo napustiti piramidalnu strukturu zbog promjene zadaća samih turističkih zajednica kako bi se svi postavljeni ciljevi mogli ispunjavati. Time bi HTZ koji predstavlja Nacionalnu turističku organizaciju, napustio brigu o turističkim zajednicama u smislu nadzora i koordinacije te fokus stavio na promicanju Hrvatske izvan granica na eminentnim tržištima kako bi se još bolje pozicionirala na svjetskom turističkom tržištu. U novom zakonu su zadaće regionalnih i lokalnih turističkih organizacija preciznije definirane te je podignuta ljestvica kada je riječ o tome što se od njih očekuje. Uz ovaj zakon, kako bi sustav mogao ispunjavati nove zadaće koje su znatno zahtjevnije od prijašnjih bilo je potrebno redefinirati i raspodjelu sredstava boravišne pristojbe i članarine. Prema ovom novom modelu, regionalne turističke zajednice dobit će 15% prihoda iz turističke pristojbe i članarina što je pet posto više nego što je to bilo ranije. S druge strane, Hrvatska turistička zajednica NTO, prema novoj raspodjeli dobivat će 20% što je pet posto manje nego što je to bilo ranije, a lokalne turističke zajednice u postotku ostaju na istoj razini kao i ranije – odnosno na 65% od ukupnih prihoda.

3.1. Definicija turističke zajednice te područja za koja se osniva

Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (u daljnjem tekstu Zakon) utvrđuje se sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja.²⁴

promicanju-hrvatskog-turizma-zakon-o-turistickoj-pristojbi-i-zakon-o-clanarinama-u-turistickim-zajednicama-na-javnoj-raspravi-570753 (8.8.2020.)

²⁴ Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, <https://www.zakon.hr/z/342/Zakon-o-turisti%C4%8Dkim-zajednicama-i-promicanju-hrvatskog-turizma>

Kako je u Zakonu navedeno, turističke zajednice su organizacije koje djeluju po načelu destinacijskog menadžmenta, a osnivaju se radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom tako da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane.²⁵

U smislu navedenog Zakona područja za koja se osnuju turističke zajednice su²⁶:

- **lokalna turistička zajednica** osnovana kao lokalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, otoka, rivijere ili slične pravne cjeline
- **regionalna turistička zajednica** osnovana kao regionalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave
- **Turistička zajednica Grada Zagreba** za potrebe Grada Zagreba
- **Hrvatska turistička zajednica** za područje Republike Hrvatske.

Nadalje se u Zakonu navodi da kada se turistička zajednica osniva za više jedinica lokalne ili regionalne samouprave, ista je dužna voditi se načelom prostorne funkcionalnosti, cjelovitosti te mogućnostima financiranja za ostvarivanje zadaća turističke zajednice. Također, za osnovano područje potrebno je da ministarstvo nadležno za poslove turizma da prethodnu suglasnost za osnivanje, a sve na prijedlog povjerenstva koje imenuje nadležni ministar.²⁷

3.1.1. Pravna osobnost i odgovornost turističke zajednice

U članku 6. Zakona navodi se kako je turistička zajednica pravna osoba, kako ne može započeti s djelovanjem prije stjecanja pravne osobnosti, kako se prava i obveze iste definiraju navedenim Zakonom i statutom turističke zajednice te za svoje obveze turistička zajednica odgovara svojom cjelokupnom imovinom.²⁸

²⁵ loc.cit.

²⁶ loc.cit.

²⁷ loc.cit.

²⁸ loc.cit.

Svojstvo pravne osobe turistička zajednica stječe danom upisa u Upisnik turističkih zajednica, a gubi brisanjem iz istoga. Zahtjev za upis u Upisnik turistička zajednica dužna je podnijeti u roku od 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine. Također, uslijed bilo kakvih promjena podataka, dužna je u Upisnik predati Zahtjev za upis promjena u roku od 15 dana od dana nastanka promjena. Upisnik vodi Ministarstvo koje o upisu turističke zajednice u Upisnik, upisu promjena upisanih podataka i brisanju turističke zajednice iz Upisnika donosi rješenje. Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za upis u Upisnik kao i sadržaj i način vođenja Upisnika.²⁹

Također je potrebno navesti kako turistička zajednica ima obvezatne članove, dok lokalna turistička zajednica može imati i dragovoljne članove.³⁰

3.1.2. Ciljevi turističke zajednice

Turističke zajednice imaju zajedničke ciljeve, a oni su³¹:

1. Razvoj i marketing destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja (planiranje, razvoj turističkih proizvoda u destinaciji, financiranje, donošenje i provedba odluka), u skladu s dokumentima kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma
2. Osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje dionika na lokalnom/regionalnom nivou radi stvaranja međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda
3. Poboljšanje uvjeta boravka turista u destinaciji te razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, kao i potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističke resursne osnove određene

²⁹ loc.cit.

³⁰ loc.cit.

³¹ loc.cit.

destinacije, a osobito zaštite okoliša, kao i prirodne i kulturne baštine sukladno načelima održivog razvoja.

Važno je također istaknuti kako se djelovanje turističkih zajednica temelji na načelu opće koristi te turistička zajednica ne smije obavljati gospodarske djelatnosti.³²

3.2. Javnost rada turističke zajednice

U Zakonu je navedeno i kako je rad turističke zajednice javan i on se osigurava na način propisan Zakonom i statutom turističke zajednice.³³

3.2.1. Statut i tijela turističke zajednice

Svaka turistička zajednica ima statut koji sadrži odredbe o³⁴:

- 1) nazivu i sjedištu turističke zajednice
- 2) zadaćama turističke zajednice
- 3) pravima, obvezama i odgovornosti turističke zajednice
- 4) načinu predstavljanja i zastupanja turističke zajednice
- 5) razlozima i postupku razrješenja direktora turističke zajednice
- 6) djelovanju, ustrojstvu, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova tijela turističke zajednice
- 7) načinu odlučivanja u turističkoj zajednici i tijelima turističke zajednice
- 8) načinu ostvarivanja javnosti rada
- 9) načinu donošenja statuta i drugih općih akata
- 10) imovini, načinu stjecanja imovine i raspolaganju imovinom
- 11) postupku s imovinom u slučaju prestanka postojanja turističke zajednice
- 12) drugim pitanjima

³² loc.cit.

³³ loc.cit.

³⁴ loc.cit.

Statut o svom radu, kao i izmjene i/ili dopune statutu turistička zajednica donosi uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Ako turistička zajednica ne donese statut, odnosno izmjene i/ili dopune istog u roku od mjesec dana od dana primitka suglasnosti Ministarstva, smatrat će se da suglasnost nije dana. Statutu lokalnih turističkih zajednica i njihove izmjene i/ili dopune objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave za područja za koja su turističke zajednice osnovane, a statutu regionalnih turističkih zajednica, turističke zajednice Grada Zagreba i Hrvatske turističke zajednice u „Narodnim novinama“.³⁵

Turističke zajednice čine tijela, a ona su³⁶:

- skupština
- turističko vijeće
- predsjednik turističke zajednice.

Skupština turističke zajednice je najviše tijelo upravljanja u turističkoj zajednici i čine je članovi i/ili predstavnici članova turističke zajednice. Članovi, odnosno njihovi predstavnici ne mogu putem punomoći ovlastiti drugu osobu da umjesto njih sudjeluje u radu skupštine. Skupština turističke zajednice održava se najmanje dva puta godišnje i može pravovaljano odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovice članova skupštine. Nadalje, skupština turističke zajednice odlučuje većinom glasova prisutnih članova.³⁷ Važno je naglasiti kako skupština turističke zajednice³⁸:

1. donosi statut turističke zajednice
2. donosi poslovnik o radu skupštine
3. odlučuje o izboru i razrješenju članova turističkog vijeća
4. donosi godišnji program rada turističke zajednice
5. donosi izvješće o izvršenju programa rada turističke zajednice
6. donosi odluku o izvješćima koje podnosi turističko vijeće
7. nadzire poslovanje turističke zajednice
8. donosi odluke i rješava druga pitanja kada je to predviđeno ovim Zakonom ili drugim propisom.

³⁵ loc.cit.

³⁶ loc.cit.

³⁷ loc.cit.

³⁸ loc.cit.

Pored gore navedenih nadležnosti, skupština turističke zajednice također nadzire³⁹:

1. vođenje poslova turističke zajednice
2. materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice
3. izvršenje i provedbu programa rada turističke zajednice.

Turističko vijeće turističke zajednice je ono koje⁴⁰:

1. provodi odluke i zaključke skupštine turističke zajednice
2. predlaže skupštini godišnji program rada turističke zajednice te izvješće o izvršenju programa rada
3. zajedno s izvješćem o izvršenju programa rada podnosi skupštini izvješće o svom radu
4. upravlja imovinom turističke zajednice sukladno ovom Zakonu i statutu te sukladno programu rada
5. donosi opće akte za rad i djelovanje stručne službe turističke zajednice
6. imenuje direktora turističke zajednice na temelju javnog natječaja te razrješava direktora turističke zajednice
7. utvrđuje granice ovlasti za zastupanje turističke zajednice i raspolaganje financijskim sredstvima turističke zajednice
8. daje ovlaštenje za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora
9. donosi poslovnik o svom radu
10. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom ili drugim propisom.

Turističko vijeće o svom radu sastavlja izvješće u kojem su sadržani sljedeći podaci⁴¹:

1. o održanim sjednicama turističkog vijeća (koje minimalno sadrže datum održavanja, dnevni red, imena prisutnih članova i slično)
2. o aktima koje je turističko vijeće donijelo (naziv akta, kratak opis, imena članova koji su glasali te vrstu danog glasa po pojedinom članu)

³⁹ loc.cit.

⁴⁰ loc.cit.

⁴¹ loc.cit.

3. o načinu praćenja izvršenja programa rada i financijskog plana turističke zajednice.

Predsjednik turističke zajednice predstavlja turističku zajednicu. Dužnost predsjednika lokalne i regionalne turističke zajednice obnaša općinski načelnik ili gradonačelnik odnosno župan, ovisno o jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za područje koje je turistička zajednica osnovana. Ovu dužnost može obnašati i osoba koju, iz redova članova turističke zajednice, odredi općinski načelnik ili gradonačelnik odnosno župan, ovisno o jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za područje za koje je turistička zajednica osnovana. Ta osoba može obnašati dužnost predsjednika lokalne i regionalne turističke zajednice samo u vremenu trajanja mandata općinskog načelnika ili gradonačelnika odnosno župana od strane kojeg je određena. Ako je turistička zajednica osnovana za područje više jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, dužnost predsjednika obnaša, sukladno odredbama statuta, jedan od općinskih načelnika ili gradonačelnika odnosno župana, ovisno o jedinicama lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za područje kojih je osnovana takva turistička zajednica. Također i ovdje dužnost predsjednika može obnašati i osoba koju, iz redova članova turističke zajednice, sporazumno odrede općinski načelnici ili gradonačelnici odnosno župani i to samo za vrijeme trajanja sporazuma. Dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar. Nadalje, predsjednik turističke zajednice je ujedno i predsjednik skupštine i predsjednik turističkog vijeća. On saziva i predsjedava skupštini turističke zajednice i saziva i predsjedava sjednicama turističkog vijeća.⁴²

3.2.2. Stručni i administrativni poslovi turističke zajednice

Na radne odnose zaposlenih u turističkoj zajednici primjenjuju se opći propisi o radu, ako Zakonom nije drugačije propisano. Ministar turizma je taj koji pravilnikom propisuje posebne uvjete glede stručne spreme, radnog iskustva, znanja jezika i drugih

⁴² loc.cit.

posebnih znanja i sposobnosti koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkoj zajednici. Direktor turističke zajednice, osim uvjeta propisanih pravilnikom kojeg propisuje ministar, mora ispunjavati i uvjet da mu pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova iz područja gospodarstva, dok ta mjera traje.⁴³

Svaka Turistička zajednica ima direktora kojeg imenuje turističko vijeće na vrijeme od četiri godine. On zastupa turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističke zajednice, provodi odluke turističkog vijeća turističke zajednice i u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran je za poslovanje turističke zajednice i zakonitost rada turističke zajednice. Za svoj rad odgovara turističkom vijeću i predsjedniku turističke zajednice. Na osnovi svojih ovlasti raspisuje javni natječaj za radna mjesta u turističkoj zajednici. Nadalje, do izbora direktora turističke zajednice, a najduže šest mjeseci, prava i obveze direktora turističke zajednice obnaša predsjednik turističke zajednice. Ograničenje iz stavka 5. ovoga članka ne primjenjuje se na obnašanje prava i dužnosti direktora Hrvatske turističke zajednice od strane predsjednika Hrvatske turističke zajednice te na obnašanje prava i dužnosti direktora regionalne turističke zajednice od strane predsjednika regionalne turističke zajednice.⁴⁴

Direktora turističke zajednice, turističko vijeće može i prije isteka njegova mandata i to⁴⁵:

1. na osobni zahtjev
2. ako zbog izvršavanja ili nemarnog izvršavanja njegove dužnosti turistička zajednica nije mogla izvršiti svoje zadatke ili je izvršavanje tih zadataka bilo otežano
3. ako je zbog nezakonitog, nesavjesnog ili nepravilnog rada ili zbog prekoračenja ovlaštenja nastala ili mogla nastati šteta
4. ako bez opravdanog razloga ne izvrši ili odbije izvršiti odluke tijela turističke zajednice ili postupa protivno tim odlukama
5. ako ne podnese turističkom vijeću izvješće o svom radu
6. ako turističko vijeće ne prihvati izvješće direktora o radu direktora.

⁴³ loc.cit.

⁴⁴ loc.cit.

⁴⁵ loc.cit.

Nadalje, prijedlog za pokretanje postupka za razrješenje direktora turističke zajednice mogu podnijeti predsjednik, skupština ili turističko vijeće. Također, prije donošenja odluke o razrješenju temeljem gore navedenih točaka 2. do 6, direktoru se mora dati mogućnost da se očituje o prijedlogu za razrješenje.

4. Sustav turističke zajednice u Republici Hrvatskoj

Prema Zakonu, lokalnu turističku zajednicu osnivaju njezini članovi, a pripremne radnje za osnivanje lokalne turističke zajednice i sazivanje osnivačke skupštine obavlja općinski načelnik ili gradonačelnik u suradnji s regionalnom turističkom zajednicom. Ako se lokalna turistička zajednica osniva za područje više jedinica lokalne samouprave, pripremne radnje i sazivanje osnivačke skupštine obavlja regionalna turistička zajednica. Nadalje, ako se lokalna turistička zajednica osniva za područje na kojem već postoji osnovana jedna ili više lokalnih turističkih zajednica, skupštine već osnovanih lokalnih turističkih zajednica dužne su donijeti odluku o prestanku postojećih lokalnih turističkih zajednica s danom upisa nove lokalne turističke zajednice u Upisnik te ona postaje pravni sljednik lokalnih turističkih zajednica koje prestaju njezinim osnivanjem.⁴⁶

Lokalna turistička zajednica za područje jedne jedinice lokalne samouprave osniva se na inicijativu općinskog načelnika ili gradonačelnika. Inicijativu za osnivanje lokalne turističke zajednice za područje više jedinica lokalne samouprave daju regionalne turističke zajednice, odnosno gradonačelnici ili općinski načelnici i već osnovane lokalne turističke zajednice. Jedinica lokalne samouprave u okviru svog samoupravnog djelokruga posebno vodi brigu o osiguranju uvjeta za razvoj turizma, a osobito o uređenju naselja, javnoj turističkoj infrastrukturi, zaštiti okoliša, prirodnoj i kulturnoj baštini i slično.

Tako lokalne turističke zajednice surađuju s tijelima jedinica lokalne samouprave u sljedećim aktivnostima⁴⁷:

⁴⁶ loc.cit.

⁴⁷ loc.cit.

1. dogovaraju zajedničko korištenje sredstava turističke pristojbe koja se doznačuju jedinici/jedinicama lokalne samouprave za poboljšanje uvjeta boravka turista
2. surađuju u izradi planova razvoja turizma u jedinici/jedinicama lokalne samouprave, najkasnije do roka utvrđenog posebnim propisima za donošenje proračuna jedinice lokalne samouprave
3. prate turistički promet te prijavu i odjavu turista
4. surađuju pri odlučivanju o radnom vremenu ugostiteljskih objekata sukladno posebnim propisima koji uređuju ugostiteljsku djelatnost
5. surađuju u drugim pitanjima vezanim uz razvoj turizma.

Sjedište lokalne turističke zajednice je u mjestu sjedišta jedinice lokalne samouprave, a iznimno, sjedište lokalne turističke zajednice osnovane za područje više jedinica lokalne samouprave određuje se statutom. Članovi lokalne turističke zajednice mogu biti obvezatni i dragovoljni. Obvezatni članovi su sve pravne i fizičke osobe koje na području za koje se osniva lokalna turistička zajednica imaju sjedište ili podružnicu, pogon, objekt u kojem se pružaju usluge i slično (u daljnjem tekstu: poslovna jedinica) ili prebivalište i koje trajno ili sezonski ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu ili obavljaju djelatnost koja ima korist od turizma odnosno na čije prihode turizam ima utjecaj. Obvezatno članstvo u lokalnoj turističkoj zajednici počinje danom osnivanja turističke zajednice ili danom početka obavljanja djelatnosti pravne i fizičke osobe na području za koje se osniva lokalna turistička zajednica. Na prestanak obvezatnog članstva u lokalnoj turističkoj zajednici ne utječe privremena obustava djelatnosti kao ni sezonsko obavljanje djelatnosti.⁴⁸ Ono prestaje⁴⁹:

- prestankom rada turističke zajednice,
- prestankom pravne ili smrću fizičke osobe te djelomičnim ili potpunim gubitkom poslovne sposobnosti fizičke osobe,
- prestankom poslovne jedinice,
- promjenom sjedišta pravne osobe ili promjenom prebivališta fizičke osobe izvan područja lokalne turističke zajednice,

⁴⁸ loc.cit.

⁴⁹ loc.cit.

- prestankom ostvarivanja prihoda pružanjem ugostiteljskih usluga ili usluga u turizmu ili obavljanja djelatnosti koja ima korist od turizma odnosno na čije prihode turizam ima utjecaj.

Obvezatni članovi lokalne turističke zajednice odnosno njihovi predstavnici mogu birati i biti birani u tijela turističke zajednice.

Kao dragovoljni članovi u lokalnu turističku zajednicu mogu se učlaniti pravne ili fizičke osobe koje nisu članovi turističke zajednice sukladno članku 29. Zakona. O zahtjevu takvih članova odlučuje skupština lokalne turističke zajednice. Dragovoljni članovi lokalne turističke zajednice imaju sva prava kao i obvezatni članovi.⁵⁰

Zadaće lokalne turističke zajednice, kao lokalne destinacijske menadžment organizacije, su sljedeće⁵¹:

1. Razvoj proizvoda

- 1.1. sudjelovanje u planiranju i provedbi ključnih investicijskih projekata javnog sektora i ključnih projekata podizanja konkurentnosti destinacije
- 1.2. koordinacija i komunikacija s dionicima privatnog i javnog sektora u destinaciji
- 1.3. razvojne aktivnosti vezane uz povezivanje elemenata ponude u pakete i proizvode – inkubatori inovativnih destinacijskih doživljaja i proizvoda
- 1.4. razvoj događanja u destinaciji i drugih motiva dolaska u destinaciju za individualne i grupne goste
- 1.5. razvoj ostalih elemenata turističke ponude s fokusom na cjelogodišnju ponudu destinacije
- 1.6. praćenje i apliciranje, samostalno ili u suradnji s jedinicom lokalne samouprave i drugim subjektima javnog ili privatnog sektora, na natječaje za razvoj javne turističke ponude i infrastrukture kroz sufinanciranje iz nacionalnih izvora, fondova Europske unije i ostalih izvora financiranja
- 1.7. upravljanje kvalitetom ponude u destinaciji
- 1.8. strateško i operativno planiranje razvoja turizma ili proizvoda na destinacijskoj razini te po potrebi organizacija sustava upravljanja posjetiteljima

⁵⁰ loc.cit.

⁵¹ loc.cit.

- 1.9. sudjelovanje u izradi strateških i razvojnih planova turizma na području destinacije
- 1.10. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom
- 1.11. sudjelovanje u provođenju strateških marketinških projekata koje je definirala Hrvatska turistička zajednica.

2. Informacije i istraživanja

- 2.1. izrada i distribucija informativnih materijala
- 2.2. stvaranje, održavanje i redovito kreiranje sadržaja na mrežnim stranicama destinacije i profilima društvenih mreža
- 2.3. osnivanje, koordinacija i upravljanje turističkim informativnim centrima (ako postoje/ima potrebe za njima)
- 2.4. suradnja sa subjektima javnog i privatnog sektora u destinaciji radi podizanja kvalitete turističkog iskustva, funkcioniranja, dostupnosti i kvalitete javnih usluga, servisa i komunalnih službi na području turističke destinacije
- 2.5. planiranje, izrada, postavljanje i održavanje sustava turističke signalizacije, samostalno i/ili u suradnji s jedinicom lokalne samouprave
- 2.6. operativno sudjelovanje u provedbi aktivnosti sustava eVisitor i ostalim turističkim informacijskim sustavima sukladno uputama regionalne turističke zajednice i Hrvatske turističke zajednice kao što su: jedinstveni turistički informacijski portal te evidencija posjetitelja i svih oblika turističke ponude.

3. Distribucija

- 3.1. koordiniranje s regionalnom turističkom zajednicom u provedbi operativnih marketinških aktivnosti
- 3.2. priprema, sortiranje i slanje podataka o turističkoj ponudi na području destinacije u regionalnu turističku zajednicu i Hrvatsku turističku zajednicu
- 3.3. priprema destinacijskih marketinških materijala sukladno definiranim standardima i upućivanje na usklađivanje i odobrenje u regionalnu turističku zajednicu
- 3.4. pružanje podrške u organizaciji studijskih putovanja novinara i predstavnika organizatora putovanja u suradnji s regionalnom turističkom zajednicom te u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom

3.5. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

Nadalje, uz navedene zadaće, one lokalne turističke zajednice koje ostvaruju više od 1.000.000 komercijalnih noćenja godišnje mogu izvršavati i sljedeće zadaće vezane uz marketing⁵²:

- odnosi s javnošću
- stvaranje, održavanje i redovito kreiranje sadržaja na mrežnoj stranici i profilima društvenih mreža
- definiranje smjernica i standarda za oblikovanje turističkih promotivnih materijala
- uspostavljanje marketinške infrastrukture temeljene na informatičkim tehnologijama
- provođenje aktivnosti strateškog i operativnog marketinga (branding destinacije, online i offline aktivnosti, mrežne stranice i profili društvenih mreža, sajmovi, studijska putovanja, prezentacije, partnerstva, sponzorstva i slično)
- koordinacija i provedba udruženog oglašavanja na lokalnoj razini
- obavljanje i drugih poslova propisanih Zakonom ili drugim propisom.

Lokalna turistička zajednica dužna je voditi računa da zadaće koje provodi budu usklađene sa strateškim marketinškim smjernicama i uputama regionalne turističke zajednice i Hrvatske turističke zajednice. Također može na temelju posebne odluke Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice biti član međunarodnih turističkih organizacija i srodnih udruženja.⁵³

4.1. Funkcioniranje regionalne turističke zajednice i turističke zajednice Grada Zagreba

Regionalna turistička zajednica osniva se za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave, a osnivači su njezini članovi. Ako se regionalna

⁵² loc.cit.

⁵³ loc.cit.

turistička zajednica osniva za područje više jedinica područne (regionalne) samouprave, skupštine već osnovanih regionalnih turističkih zajednica dužne su donijeti odluku o prestanku postojećih regionalnih turističkih zajednica s danom upisa nove regionalne turističke zajednice u Upisnik. Tako da regionalna turistička zajednica postaje pravni sljednik regionalnih turističkih zajednica koje prestaju njezinim osnivanjem. Inicijativu za osnivanje regionalne turističke zajednice za područje više jedinica područne (regionalne) samouprave daju regionalne turističke zajednice odnosno župani na tom području. Sjedište regionalne turističke zajednice je u mjestu sjedišta jedinice područne (regionalne) samouprave. Iznimno, sjedište regionalne turističke zajednice osnovane za područje više jedinica područne (regionalne) samouprave određuje se statutom.⁵⁴

Zadaće regionalne turističke zajednice, kao regionalne destinacijske menadžment organizacije, su sljedeće⁵⁵:

1. Strateško planiranje i razvoj

- 1.1. sudjelovanje u izradi strateških dokumenata i druge planske podloge za razvoj turizma
- 1.2. donošenje strateškog marketinškog plana za područje županije/regije, sukladno strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma
- 1.3. sudjelovanje u provođenju strateških marketinških projekata koje je definirala Hrvatska turistička zajednica
- 1.4. sudjelovanje u procesima zakonodavstva, prostornog planiranja te ostalih instrumenata regulacije i upravljanja na razini županije/regije radi osiguranja konkurentnog, dugoročno održivog razvoja turizma
- 1.5. koordinacija i komunikacija s dionicima privatnog i javnog sektora županije/regije
- 1.6. suradnja s ključnim partnerima i drugim županijama/regijama te turističkim zajednicama svih razina radi razvoja ponude ključnih regionalnih i među-regionalnih turističkih proizvoda
- 1.7. praćenje i podupiranje kandidiranja javnih turističkih projekata na nacionalne izvore sufinanciranja i izvore sufinanciranja iz Europske

⁵⁴ loc.cit.

⁵⁵ loc.cit.

unije u suradnji s ostalim županijskim/regionalnim dionicima i lokalnim turističkim zajednicama

- 1.8. pokretanje i upravljanje inicijativama razvoja i unaprjeđenja ključnih turističkih proizvoda županije/regije.

2. Upravljanje sustavom turizma

- 2.1. upravljanje kvalitetom – utvrđivanje normi, kriterija i oznaka kvalitete turističkih proizvoda na nivou županije/regije
- 2.2. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom
- 2.3. provođenje javnih natječaja za dodjelu potpora za manifestacije lokalnog značenja, potpora turističkim zajednicama na turistički nedovoljno razvijenim područjima te potpora projektima turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nedovoljno razvijenim područjima u županiji/regiji
- 2.4. provođenje edukacija i podizanje kompetencija zaposlenih u sustavu i dionika turističkog sektora na području županije/regije
- 2.5. nadzor i koordinacija lokalnih turističkih zajednica.

3. Informacije i istraživanja

- 3.1. uspostavljanje detaljne turističke statistike županije/regije koja sadrži podatke o ponudi i potražnji
- 3.2. sudjelovanje u razvoju i upravljanju sustavom eVisitor i ostalim turističkim informacijskim sustavima sukladno uputama Hrvatske turističke zajednice kao što su: jedinstveni turistički informacijski portal te evidencija svih oblika turističke ponude/atrakcija na području županije/regije
- 3.3. provođenje istraživanja o zadovoljstvu posjetitelja i druga tržišna istraživanja
- 3.4. uspostavljanje sustava poslovne inteligencije temeljene na informatičkim tehnologijama (baze podataka, B2B portal, sistematizacije istraživanja, infografike) na razini županije/regije.

4. Marketing

- 4.1. odnosi s javnošću

- 4.2. stvaranje, održavanje i redovito kreiranje sadržaja na mrežnoj stranici i profilima društvenih mreža
- 4.3. definiranje smjernica i standarda za oblikovanje turističkih promotivnih materijala lokalnih turističkih zajednica
- 4.4. uspostavljanje marketinške infrastrukture temeljene na informatičkim tehnologijama
- 4.5. provođenje aktivnosti strateškog i operativnog marketinga (brending regije, online i offline aktivnosti, mrežne stranice i profili društvenih mreža, sajmovi, studijska putovanja, prezentacije, partnerstva, sponzorstva i slično)
- 4.6. koordinacija i provedba udruženog oglašavanja na regionalnoj razini
- 4.7. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

Ono što je bitno naglasiti jest da je regionalna turistička zajednica dužna voditi računa da zadaće koje provodi budu usklađene sa strateškim marketinškim smjernicama i uputama Hrvatske turističke zajednice. Također, regionalne turističke zajednice surađuju s regionalnim turističkim organizacijama iz drugih zemalja i mogu biti članovi međunarodnih turističkih organizacija i srodnih udruženja.⁵⁶

Turistička zajednica Grada Zagreba osniva se za područje glavnoga grada Republike Hrvatske, radi ostvarenja i promicanja turističkih znamenitosti i identiteta glavnoga grada, podizanja kvalitete turističke ponude, njegove promocije i obavljanja promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu Grada Zagreba. Na Turističku zajednicu Grada Zagreba na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona i drugih propisa kojima se uređuje regionalna turistička zajednica i lokalna turistička zajednica.

4.2. Hrvatska turistička zajednica

⁵⁶ loc.cit.

Na nacionalnoj razini osniva se Hrvatska turistička zajednica kao nacionalna turistička organizacija. Sjedište iste je u Zagrebu. Hrvatska turistička zajednica osniva svoja predstavništva i ispostave u inozemstvu te surađuje sa srodnim organizacijama u inozemstvu i može biti članom međunarodnih turističkih organizacija. Članovi Hrvatske turističke zajednice su regionalne turističke zajednice i Turistička zajednica Grada Zagreba.⁵⁷

Zadaće Hrvatske turističke zajednice, kao nacionalne turističke organizacije, su sljedeće:

1. stvaranje, upravljanje i jačanje prepoznatljivog brenda turizma Republike Hrvatske
2. marketing turizma na nacionalnoj razini (npr. Promocija putem online i offline kanala u zemlji i inozemstvu, organizacija sajamskih nastupa, radionica i posebnih prezentacija, organizacija studijskih putovanja novinara i predstavnika organizatora putovanja, udružene promotivne aktivnosti i slično)
3. provedba strateških marketinških projekata radi ostvarivanja strateških marketinških ciljeva
4. donošenje strateškog i operativnog marketinškog plana hrvatskog turizma
5. sudjelovanje u izradi strategije razvoja hrvatskog turizma
6. koordinacija i usklađivanje aktivnosti s regionalnim turističkim zajednicama u elementima planiranja marketinga
7. suradnja s regionalnim turističkim zajednicama i njihovim ključnim partnerima u segmentu poboljšanja prometne dostupnosti Republike Hrvatske kao turističke destinacije
8. suradnja s ključnim partnerima i drugim nacionalnim turističkim organizacijama i međunarodnim udruženjima
9. poboljšanje ugleda i položaja hrvatskog turizma na međunarodnom turističkom tržištu
10. uspostavljanje sustava upravljanja kvalitetom
11. uspostavljanje djelotvornog mehanizma mjerenja i nadzora učinkovitosti provedenih promotivnih aktivnosti na svim razinama turističkih zajednica

⁵⁷ loc.cit.

12. provedba aktivnosti u području istraživanja turističkog tržišta
13. koordiniranje razvoja i pozicioniranje turističkih proizvoda u skladu s važećim strateškim dokumentima hrvatskog turizma
14. organizacija edukacija i stručnih skupova u svrhu podizanja konkurentnosti i sposobnosti sustava turističkih zajednica te ostalih dionika turističkih aktivnosti i ponude
15. razvoj i upravljanje sustavom eVisitor i drugim turističkim informacijskim sustavima, kao i sustavima poslovne inteligencije na nacionalnoj razini te vertikalna integracija informacijskih sustava na svim razinama sustava turističkih zajednica
16. redovito izvještavanje o ostvarenjima turističkog sektora (godišnje i sezonsko) posredstvom izvještaja, infografika, publikacija i slično
17. osnivanje, koordinacija i nadzor predstavništava u inozemstvu
18. organizacija odabira i dodjele Godišnjih hrvatskih turističkih nagrada
19. raspisivanje i provođenje natječaja za manifestacije od nacionalnog interesa (npr. „top događanja“) temeljem odluke Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice
20. provođenje javnih natječaja za dodjelu potpora za manifestacije (nacionalnog i regionalnog značenja), potpora regionalnim turističkim zajednicama na turistički nedovoljno razvijenim područjima te potpora projektima turističkih inicijativa i proizvoda na područjima turistički nedovoljno razvijenih županija/regija
21. sudjelovanje i partnerstvo u projektima koji se financiraju iz fondova Europske unije i drugih javnih izvora financiranja
22. poduzimanje mjera i aktivnosti za razvoj i promicanje svih selektivnih oblika turizma
23. obavljanje drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice ima 13 članova, a čine ga predsjednik Hrvatske turističke zajednice i 12 članova. Osam članova bira Skupština Hrvatske turističke zajednice, na prijedlog predsjednika Hrvatske turističke zajednice, iz

redova članova Hrvatske turističke zajednice, dva člana delegira Ministarstvo, a po jednog člana delegiraju Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora.⁵⁸

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice obavlja i sljedeće⁵⁹:

1. na prijedlog direktora Hrvatske turističke zajednice i uz prethodnu suglasnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice imenuje direktore predstavništava i voditelje ispostava u predstavništvima i ispostavama u inozemstvu na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine te ih razrješava
2. utvrđuje znak hrvatskog turizma u provođenju promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu
3. obavlja i druge poslove koje mu povjeri Skupština Hrvatske turističke zajednice.

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice saziva se najmanje jedanput svaka tri mjeseca i kada to zatraži najmanje jedna trećina članova Turističkog vijeća. Skupština Hrvatske turističke zajednice može osnovati predstavništvo i/ili ispostavu za jedno ili više inozemnih tržišta. Predstavništvo se osniva za jedno ili više inozemnih tržišta, a može imati jednu ili više ispostava. Njime rukovodi direktor predstavništva, a ispostavom voditelj ispostave.⁶⁰

Predstavništvo i ispostava Hrvatske turističke zajednice u inozemstvu poglavito obavljaju sljedeće zadaće⁶¹:

1. operativno istraživanje inozemnog tržišta te uspostavljanje i održavanje poslovnih odnosa s partnerima na tržištu za koje su predstavništvo i ispostava nadležni (turoperator, turističke agencije, prijevoznici i dr.) vezano za strateške projekte i druge promotivne aktivnosti u inozemstvu
2. operativna podrška Hrvatskoj turističkoj zajednici u provođenju aktivnosti utvrđenih programom rada za tekuću godinu (opće i udruženo oglašavanje, strateški projekti, nastupi na sajmovima i prezentacijama i dr.) na tržištu za koje su predstavništvo i ispostava nadležni

⁵⁸ loc.cit.

⁵⁹ loc.cit.

⁶⁰ loc.cit.

⁶¹ loc.cit.

3. provođenje promotivnih i drugih aktivnosti koje su godišnjim programom rada za tekuću godinu dodijeljene u nadležnost predstavništvu i ispostavi
4. provođenje ostalih zadaća i aktivnosti o kojima odluku donosi Turističko vijeće.

Direktor Hrvatske turističke zajednice odgovoran je za zakonitost rada Hrvatske turističke zajednice, za svoj rad odgovara Skupštini, Turističkom vijeću i predsjedniku Hrvatske turističke zajednice. Statutom Hrvatske turističke zajednice utvrđuje se koje odluke može donositi direktor Hrvatske turističke zajednice samostalno, a koje uz suglasnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice.⁶²

4.3. Udruživanje turističkih zajednica

Ako za područje jedinice lokalne samouprave nije osnovana turistička zajednica, lokalne i regionalne turističke zajednice te jedinice lokalne samouprave mogu se međusobno sporazumom udružiti radi zajedničkog provođenja jedne ili više aktivnosti usmjerenih razvijanju turističkog proizvoda i promociji destinacije tako da u zajedničkim aktivnostima djeluju kao jedinstvena destinacija. Zajedničke aktivnosti, koje su određene navedenim sporazumom, turističke zajednice koje su sklopile sporazum, ne smiju dodatno obavljati samostalno ili na način drugačiji od načina određenog takvim sporazumom. Sporazumom se ne osniva pravna osoba. Samu odluku o sklapanju sporazuma donosi turističko vijeće turističke zajednice, odnosno predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, ako za područje jedinice lokalne samouprave nije osnovana turistička zajednica. Navedeno udruživanje provodi se uz prethodnu suglasnost Ministarstva, a na prijedlog povjerenstva.⁶³

Za poticanje udruživanja, kao i za poticanje osnivanja lokalnih i regionalnih turističkih zajednica, za područje više jedinica lokalne odnosno područne (regionalne)

⁶² loc.cit.

⁶³ loc.cit.

samouprave, osigurati će se sredstva sukladno posebnim propisima kojima se uređuju turistička pristojba i članarine u turističkim zajednicama.⁶⁴

4.4. Gospodarenje u turističkoj zajednici i nadzor od strane Ministarstva turizma

I za kraj iz Zakona je još izdvojeno gospodarenje u turističkoj zajednici. Turistička zajednica je obvezna financijska sredstva koristiti sukladno programu rada. Skupština turističke zajednice dužna je do kraja tekuće godine donijeti program rada za sljedeću godinu, dok su lokalne turističke zajednice koje pripadaju istoj regionalnoj turističkoj zajednici obvezne su se u postupku donošenja programa rada međusobno usklađivati i koordinirati s nadležnom regionalnom turističkom zajednicom. Regionalne turističke zajednice obvezne su se u postupku donošenja godišnjeg programa rada međusobno usklađivati i koordinirati s Hrvatskom turističkom zajednicom. Nadalje, godišnji program rada turističke zajednice izrađuje se po jedinstvenoj metodologiji i obveznim uputama koje donosi Ministarstvo na prijedlog Hrvatske turističke zajednice. Prijedlog godišnjeg programa rada lokalna turistička zajednica dužna je dostaviti regionalnoj turističkoj zajednici, a regionalna turistička zajednica Ministarstvu i Hrvatskoj turističkoj zajednici najmanje 15 dana prije održavanja sjednice skupštine na kojoj se odlučuje o prijedlogu godišnjeg programa rada.⁶⁵

Godišnji program rada turističke zajednice obvezno sadrži sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje te posebno planirane zadatke i financijska sredstva predstavništava i ispostava. Skupština Hrvatske turističke zajednice donosi godišnji program rada uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Tijekom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada. Ukoliko tijekom godine dođe do odstupanja od programa rada u obujmu

⁶⁴ loc.cit.

⁶⁵ loc.cit.

većem od 5 %, turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada.⁶⁶

Skupština turističke zajednice dužna je svake godine do kraja ožujka tekuće godine donijeti izvješće o izvršenju programa rada za prethodnu godinu. Izvješće o izvršenju programa rada za prethodnu godinu lokalna turistička zajednica dužna je dostaviti regionalnoj turističkoj zajednici, a regionalna turistička zajednica Ministarstvu i Hrvatskoj turističkoj zajednici. Izvješće o izvršenju programa rada obvezno sadržava podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihova izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja, usporedbu financijskog plana i njegova ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma. Izvješće o izvršenju programa rada Hrvatske turističke zajednice sadrži i specificirane izdatke i obveze za promociju hrvatskog turizma koji se financiraju iz državnog proračuna. Uz godišnji program rada i izvješće o izvršenju programa rada, turističke zajednice dužne su sastaviti financijski plan i financijski izvještaj sukladno propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.⁶⁷

Prihodi turističke zajednice su⁶⁸:

- turistička pristojba, sukladno posebnom propisu koji uređuje turističku pristojbu
- članarina, sukladno posebnom propisu koji uređuje članarine u turističkim zajednicama
- prihodi od obavljanja gospodarskih djelatnosti iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

Osim gore navedenih prihoda, turistička zajednica može ostvarivati i prihode iz⁶⁹:
proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te državnog proračuna

- članarine dragovoljnih članova sukladno odluci skupštine turističke zajednice
- dragovoljnih priloga i darova

⁶⁶ loc.cit.

⁶⁷ loc.cit.

⁶⁸ loc.cit.

⁶⁹ loc.cit.

- imovine u vlasništvu
- fondova Europske unije i drugih fondova.

Turistička zajednica može se na temelju posebne odluke turističkog vijeća financijski zaduživati radi realizacije programa rada, ali ukupna vrijednost obveza po osnovi zaduženja na godišnjoj razini ne smije prelaziti 10% financijskim planom predviđenih ukupnih prihoda. Ukupna vrijednost obveza po osnovi zaduženja na godišnjoj razini smije prelaziti 10% financijskim planom predviđenih ukupnih prihoda, ako turističko vijeće donese takvu odluku, a uz suglasnost predsjednika turističke zajednice i garanciju za kreditno zaduženje jedinice i/ili jedinica lokalne samouprave odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, ovisno o području za koje je turistička zajednica osnovana. Troškovi za plaće radnika zaposlenih u turističkoj zajednici ne smiju prelaziti 40% ukupnih prihoda turističke zajednice.

5. PRIMJERI RADA TURISTIČKE ZAJEDNICE NA STATUTU TZO MEDULIN I TZ SREDNJE ISTRE

5.1. TZO Medulin

Slika 3. Medulin iz zraka

Izvor: <http://medulin.hr/>

Općina Medulin priobalna je općina smještena na samom jugu istarskog poluotoka, površine 29.35 km², s oko 6.500 stanovnika u osam naselja smještenih uglavnom duž obale. To su Medulin, Premantura, Banjole, Pomer, Vinkuran, Vintijan, Valbonaša i Pješćana Uvala. Osnovana je početkom 1993.g. i od tada djeluje samostalno kao jedinica lokalne samouprave (do tada je bila sastavni dio Općine Pula). Pravna je osoba sa sjedištem na adresi Centar 223.⁷⁰

Duljina morske obale Općine Medulin zajedno s otocima iznosi 70 kilometara te spada pod vrlo razvedenu obalu. Općina se nalazi ponajviše u priobalnom području dok u unutrašnjost zalazi najviše 2 kilometra u smjeru sjever, istok i zapad.

Jedna od glavnih zadaća sustava turističkih zajednica je promocija. Ona predstavlja jedan od glavnih alata za povećanje turističkog prometa te i medulinski TZ, zajedno s poslovnim subjektima (svojim članovima), samostalno, kao i u sklopu aktivnosti Turističke zajednice Istarske županije te Hrvatske turističke zajednice, aktivno promovira svoju destinaciju pod nazivom Medulin Riviera. U sklopu informativne djelatnosti, u sklopu TZ Medulin, na dva se informativna punkta, obavlja prikupljanje kao i obrada podataka o turističkim dolascima i ostvarenim noćenjima. Prikupljeni podaci koriste i kao osnova za kontrolu naplate boravišne pristojbe. Na tim se mjestima

⁷⁰ Medulin <http://medulin.hr/> (10.8.2020)

prikupljaju i obrađuju podaci o kompletnoj turističkoj ponudi na našoj destinaciji, koji se kasnije koriste za informiranje turista direktno na recepcijama punktova, odnosno putem „Informatora“, brošure koja se priprema i distribuira svake godine u nakladi od 60.000 primjeraka.⁷¹

Slika 4. Logo TZO Medulin

Izvor: <http://www.tzomedulin.org/>

Na primjeru statuta TZ Medulin (Privitak 1) bit će prikazana primjena zakonodavnog okvira o turističkim zajednicama na radu jedne turističke zajednice. Na snazi je statut koji je Skupština Turističke zajednice općine Medulin donijela na sjednici 11.2.2010. godine na temelju odredbi članka 12. i 15., a sukladno odredbi članka 80. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN RH 152/08) te po prethodnoj suglasnosti Ministarstva turizma.

U Osnovnim odredbama statuta navodi se kako je TZO Medulin pravna osoba čije su članice pravne i fizičke osobe u djelatnostima ugostiteljstva i turizma i s tim neposredno povezanim djelatnostima s područja Općine Medulin. Nadalje, kako se smatra da je Zajednica osnovana danom stupanja na snagu spomenutog Statuta, dok svojstvo pravne osobe stječe danom Upisa u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma. Također se navodi kako je TZO Medulin pravni sljednik TZO Medulin upisane u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma list br. 210 sa svim podacima od 29.8.1995.g. Puni naziv zajednice je Turistička zajednica općine Medulin, TZO Medulin, sa sjedištem u Medulinu na adresi Centar 223. U osnovnim odredbama dani su još

⁷¹ TZO Medulin <http://www.tzomedulin.org/> (10.8.2020.)

podaci o pečatu, logu, načelu rada te kako Zajednicu predstavlja predsjednik zajednice, a zastupa direktor Turističkog ureda na način kako je to utvrđeno statutom.⁷²

U drugom dijelu statuta navedeni su poslovi i zadaće turističke zajednice. U ovom dijelu navedeno je 25 točaka kojima se navode svi poslovi i zadaće koje Zajednica obavlja s ciljem promoviranja, upravljanja destinacijom, kao i razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma.

U trećoj glavi Statuta navodi se tko su članovi zajednice, njihova prava i odgovornosti. Tako stoji kako su obvezatni članovi Zajednice sve pravne i fizičke osobe koje u destinaciji imaju svoje sjedište ili poslovnu jedinicu i koje prihod ostvaruju pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljaju s turizmom neposredno povezane djelatnosti. Njihovo članstvo započinje danom osnivanja Zajednice, odnosno danom započinjanja djelatnosti koje se vezuju uz ugostiteljstvo i turizam. Navedeno je potom koji su sve načini kada članstvo prestaje. Uz obvezatne članove postoje i dragovoljni koji mogu postati članovi podnoseći svoj zahtjev za učlanjenjem Skupštini Zajednice. Dragovoljno članstvo prestaje na dva načina: istupanjem i isključenjem. Uz navedene članove Zajednica može imati i počasne koji to postaju odlukom o imenovanju koju donosi Skupština Zajednice na prijedlog Turističkog vijeća. Počasni član mogu postati osobe koje su stekle posebne zasluge za razvoj i promicanje turizma na području destinacije. Svi članovi imaju svoja prava, obveze i odgovornosti.⁷³

U četvrtoj glavi statuta navodi se upravljanje Zajednicom te tijela zajednice. Članovi Zajednice upravljaju tako njezinim radom preko svojih predstavnika u tijelima Zajednice. Tijela zajednice čine: Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik Zajednice. Nadalje je u istoj glavi obrazložen rad Skupštine, Turističkog vijeća, Nadzornog odbora i Predsjednika Zajednice.⁷⁴

Peta glava Statuta odnosi se na rad Turističkog ureda. Tako su u istoj navedeni Ustroj i poslovi Ureda. Odluku o osnivanju Turističkog ureda donosi Skupština zajednice, dok djelokrug, unutarnje ustrojstvo, organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta utvrđuje turističko vijeće aktom o ustrojstvu i sistematizaciji, a sve na prijedlog direktora Turističkog ureda. Naglašeno je kako Ustrojstvo Ureda treba odgovarati

⁷² loc.cit.

⁷³ loc.cit.

⁷⁴ loc.cit.

potrebama efikasnog, stručnog, kvalitetnog, pravodobnog i odgovornog izvršavanja zadaća Zajednice.⁷⁵

U petoj su glavi posebno navedeni turističko – informativni poslovi jer oni danas čine okosnicu suvremenog poslovanja jedne turističke zajednice. Turistički ured je taj koji obavlja poslove prikupljanja, obrade i davanja informacija o radu zajednice, a oni služe za kvalitetniju promociju određene zajednice kao turističke destinacije, njezino kvalitetno promoviranje u zemlji i inozemstvu, konkuriranje s drugim sličnim destinacijama, informiranje turista o svemu što ih na području zajednice zanima itd. Za kvalitetniji rad zajednice Turistički ured u ovu svrhu može izdavati biltene kao i druge potrebne publikacije. Turistički ured ima direktora kojeg se imenuje i razrješava odlukom Turističkog vijeća. Direktor TU je samostalan u svom radu i odgovoran Turističkom vijeću i Predsjedniku TZ. Nadalje su navedene njegove ovlasti i dužnosti kao i razlozi na osnovu kojih isti može biti razriješen svoje dužnosti.⁷⁶

U šestoj se glavi pravilnika navodi kako su svaki član Zajednice, ali i predsjednik Zajednice osobno odgovorni za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti. Svaki član tijela Zajednice odgovoran je za svoj rad tijelu koje ga je izabralo, a članovi Skupštine odgovorni su članovima Zajednice koju predstavljaju. Predsjednik Zajednice i direktor Turističkog ureda odgovorni su zakonito, savjesno i stručno obavljanje dužnosti i zadataka sukladno odredbama zakona i samog statuta.⁷⁷

Sedma glava statuta posvećena je gospodarenju unutar zajednice. Naglašeno je kako se djelovanje zajednice temelji na načelu opće korisnosti te da zajednica nastupa u pravnom prometu samostalno – u svoje ime i za svoj račun te za obveze u pravnom prometu odgovara cjelokupnom svojom imovinom. Zajednica za svaku godinu svog rada utvrđuje program rada i financijski plan. Programom rada utvrđuju se zadaće i poslovi koji se predviđaju tijekom poslovne godine, a financijskim planom utvrđuju se sredstva za izvršenje zadataka iz programa rada, troškove za rad tijela i TU, kao i drugih tekućih troškova. Nadalje, Skupština je dužna svake godine do kraja ožujka tekuće godine donijeti financijsko izvješće koje sadržava podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja,

⁷⁵ loc.cit.

⁷⁶ loc.cit.

⁷⁷ loc.cit.

izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad tijela Zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja, usporedbu programa te procjenu učinka poduzetih mjera na razvoj turizma destinacije. Godišnje financijsko izvješće dostavlja se TZ Istarske županije. U ovoj je glavi navedeno i iz kojih se izvora sve financira turistička zajednica.⁷⁸

Osma glava je posvećena javnosti rada zajednice, deveta nagradama i pohvalama, deseta poslovnoj tajni Zajednice, jedanaesta statutu i ostalim općim aktima koji se donose unutar Zajednice, dvanaesta glava su prijelazne i završne odredbe.

Kada se na Medulin gleda kao na turističku destinaciju može se reći da su njezine prednosti prvenstveno prirodna dobra koja su ujedno i glavni razlog dolazaka posjetitelja u ovu destinaciju. Pored očuvanog okoliša i pitome obale pogodne za kupališni turizam ističe se sve veći broj pučkih manifestacija koje promoviraju lokalnu kulturu i bogato kulturno povijesno nasljeđe ovoga kraja što svakako privlači sve veći broj posjetitelja koji su privučeni zanimljivim programima koji se nude na području cijele općine. To su prednosti koje bi ova destinacija trebala nastaviti razvijati uz održivi način svoje prednosti kao i jačati svoju poziciju na turističkom tržištu. I to je ono na čemu Zajednica mora ponajviše raditi. A Zajednica bi se trebala pobrinuti da poradi i na nedostacima ove destinacije, kao što su nepostojanje kvalitetnih strateških dokumenata koji bi sugerirali adekvatne načine turističkog razvoja, te neplanska izgradnja sve većeg broja privatnih smještajnih jedinica koje u više navrata nagrđuju sam okoliš, ali i poteškoće s infrastrukturom koja u mjesecima prenapučenosti stanovništvom ne uspijeva biti adekvatna.

5.2. TZ Središnja Istra

Slika 5. Grad Pazin

⁷⁸ loc.cit.

Izvor: <http://blog.meteo-info.hr/zanimljivosti/drugi-dan-za-redom-pazin-je-najtopliji-grad-u-zemlji/>

Kako je navedeno i na internetskoj stranici <https://www.central-istria.com>, središnja Istra srce je Istarskog poluotoka, sjecište svih važnijih putova. Prepoznatljiva je po netaknutoj prirodi, prekrasnim pejzažima, nestvarnim vidicima, pitoresknim srednjovjekovnim gradićima, crkvicama ukrašenim dragocjenim freskama...⁷⁹

S obzirom na geografsku, prirodnu i povijesnu povezanost već duži niz godina na širem području Središnje Istre postoji Turistička zajednica središnje Istre (TZSI) koja obuhvaća Grad Pazin te općine Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Sveti Petar u Šumi, Tinjan, Pićan, i Sveti Lovreč. Aktualni statut TZSI donesen je na temelju članaka 12. i 15., a u vezi s člankom 80. Ranijeg Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma („Narodne novine“ broj 152/08.) uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma od strane Skupštine Turističke zajednice središnje Istre na sjednici održanoj 31.3.2010. godine (Privitak 2.).

U Osnovnim odredbama statuta stoji da je Turistička zajednica središnje Istre pravna osoba osnovana radi promicanja i unapređenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na području Grada Pazina i općina potpisnica Sporazuma o suradnji u razvoju turizma. Zajednica se tako smatra osnovanom danom stupanja na snagu samog Statuta, a svojstvo pravne osobe stječe danom upisa u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma. Turistička Zajednica središnje Istre pravni je sljednik Turističke zajednice središnje Istre upisane u Upisnik

⁷⁹ Središnja Istra <https://www.central-istria.com/hr/odredista-destinations/central-istra-a-z> (10.8.2020.)

turističkih zajednica Ministarstva turizma list broj 514, stranica A, upisni broj 337 od 29. rujna 2007. godine.⁸⁰

U Statutu je navedeno kako je puni naziv Zajednice TURISTIČKA ZAJEDNICA SREDIŠNJE ISTRE dok je skraćeni naziv TZSI. Sjedište Zajednice je u Pazinu. Statutom je određen izgled pečata i znaka zajednice. Zajednica je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornosti utvrđenim Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (dalje u tekstu: Zakon) i ovim Statutom. Djelovanje Zajednice temelji se na načelu opće korisnosti. Zajednicu predstavlja Predsjednik Zajednice, a zastupa direktor Turističkog. Rad Zajednice je javan. U cilju izvršavanja svojih zadaća, Zajednica surađuje s tijelima Grada Pazina i općina potpisnica Sporazuma, drugim turističkim zajednicama i s Turističkom zajednicom Istarske županije, kao i s ostalim turističkim subjektima.⁸¹

U drugoj glavi statute, navedeni su poslovi i zadaće zajednice. Treća glava statuta odnosi se na članove, njihova, prava, obveze i odgovornosti. Potom četvrta glava se odnosi na upravljanje zajednicom i tijela zajednice, a peta na Turistički ured. Statut ima jako puno sličnosti s ranije prezentiranim statutom TZO Medulin. Razlika je u šestoj glavi koja se odnosi na podružnice.

Naime, kako se ova turistička zajednica sastoji od više jedinica lokalne samouprave statutom je određeno da se mogu osnovati podružnice. Tako da, poštujući načelo racionalnosti, gdje za to postoje uvjeti, Turistička zajednica osniva podružnice tzv. Turistička društva. Uvjeti za njihovo osnivanje su: prostor za rad društva od strane Jedinice lokalne samouprave na čijem se području osniva turističko društvo, ili poslovnih subjekata na području te JLS; financijska sredstava za naknadu plaće i materijalne troškove za rad Društva od strane JLS na čijem se području osniva Turističko društvo.⁸²

Turistička društva su ustrojstvene jedinice Turističke zajednice središnje Istre koje obavljaju dio djelatnosti turističke zajednice na svom području, a te aktivnosti obuhvaćaju⁸³:

⁸⁰ Turistička zajednica središnje Istre, Službene novine Grada Pazina, broj 8, 7.4.2010., str. 288 - 302

⁸¹ loc.cit.

⁸² loc.cit.

⁸³ loc.cit.

- Koordinacija svih subjekata u mjestu koji sudjeluju u turističkom proizvodu
- Briga o uređenju mjesta i poboljšanju uvjeta boravka turista na svom području
- Razvoj i organizacija specifičnih mjesnih atrakcija i manifestacija
- Organizacija turističko informativnih centara
- Briga o uređenju i dostupnosti postojećih atrakcija na svom području
- Izdavanje informativnog materijala s planom mjesta ili područja
- Izdavanje specifičnog propagandnog materijala
- Organizacija, održavanje i obilježavanje pješačkih staza mjesnog značaja
- Prijava i odjava turista
- Ostale aktivnosti predviđene Zakonom o turističkim zajednicama i Statutom TZSI.

Turističko društvo nije pravna osoba. Prava i obveze koje proisteknu iz poslovanja turističkog društva jesu prava i obveze Turističke zajednice središnje Istre. Djelatnost turističkog društva, te ovlaštenja u pravnom prometu, određuju se u okviru djelatnosti turističke zajednice ovim Statutom i odlukom o osnivanju turističkog društva.⁸⁴

Sva mjesta koja se nalaze u sklopu Grada Pazina i općina supotpisnica mogu osnovati Turističko društvo. U Statutu se navodi kako Turističko društvo posluje pod nazivom "Turistička zajednica središnje Istre, Pazin, Turističko društvo _____(ime mjesta)". Može poslovati čitave godine ili sezonski, a stručne poslove unutar istoga organizira i vodi voditelj turističkog društva koji za svoj rad odgovara Turističkom vijeću turističke zajednice i direktoru turističkog ureda. Turističko društvo prestaje odlukom osnivača o prestanku turističkog društva, te ako osnivač turističkog društva prestane postojati. Za djelovanje turističkog društva koristi se najmanje 50% prihoda članarine, boravišne pristojbe i prihoda od obavljanja gospodarskih djelatnosti ostvarenih na području za koje je turističko društvo osnovano, preostalih nakon raspodjele sredstava ostalim korisnicima (turistička zajednica županije, Hrvatska turistička zajednica, općina ili grad). Navedena sredstva posebno se iskazuju u financijskom planu Turističke zajednice središnje Istre. Turističko društvo predlaže Turističkom vijeću turističke zajednice godišnji program rada i financijski plan. Turističko

⁸⁴ loc.cit.

društvo obvezno je sredstva kojima raspolaže sukladno Zakonu i Statutu TZSI, koristiti namjenski u skladu s utvrđenim godišnjim programom rada i financijskim planom.⁸⁵

Glave od sedme do dvanaeste podudaraju se s istim glavama u statutu TZO Medulin, odnosno s većinom statuta drugih turističkih zajednica na lokalnoj razini.

19. listopada 2016. godine Grad Pazin te općine Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Sveti Petar u Šumi, Tinjan, Pićan, i Sveti Lovreč, kao i TZSI donijeli su Sporazum o suradnji u razvoju turizma. Tim sporazumom potpisnici uređuju način, uvjete, rokove i opseg sufinanciranja Turističke zajednice središnje Istre i njezinih nižih organizacijskih jedinica – turističkih društava.⁸⁶ U ovom se sporazumu određuje na koji će se način financirati cijela TZSI, odnosno Turistička društva ili ispostave TZSI za ona mjesta u kojima se isti osnuju.

6. ZAKLJUČAK

Organizacijska struktura turizma različita je od države do države. A kvaliteta organizacijske strukture ponajprije ovisi o društveno-političkom uređenju i stupnju gospodarske razvijenosti pojedine države, razini turističke razvijenosti države, odnosu državne vlasti prema turizmu i mnogim vanjskim čimbenicima poput npr. oružanih sukoba unutar države, tehnološkog napretka, prirodnih katastrofa, i dr.

Kao što je prezentirano u radu, turističke zajednice su organizacije koje djeluju po načelu destinacijskog menadžmenta, osnivane radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu kao i drugih djelatnost neposredno povezanih s turizmom i to tako da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane.

Zajednički ciljevi turističkih zajednica su tako razvoj i marketing destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja, u skladu s dokumentima kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma, osiguravanje cjelovitije zastupljenosti

⁸⁵ loc.cit.

⁸⁶ Zajednički akt Grada Pazina, općina i Turističke zajednice središnje Istre, Službene novine Grada Pazina, broj 46, 23.11.2016. str. 1554 - 1556.

specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje dionika na lokalnom/regionalnom nivou radi stvaranja međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda, poboljšanje uvjeta boravka turista u destinaciji te razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, kao i potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a osobito zaštite okoliša, kao i prirodne i kulturne baštine sukladno načelima održivog razvoja.

Zajedno sa Hrvatskom turističkom zajednicom zadaće su im svakako brendiranje turizma Republike Hrvatske i što bolje predstavljanje hrvatskog turizma u svijetu. S obzirom na to da je turizam veoma bitan za gospodarstvo Republike Hrvatske bitno je da i sama organizacija turističkih zajednica od lokalne do državne razine bude pravno potkrijepljena. Od osamostaljenja RH je donosila zakone koji su se odnosili na turističke zajednice i svega onoga što se veže uz njihov rad i općenito uz funkcioniranje i promicanje turizma u svim segmentima. Svaki novi zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma nadopunjava se i sagledava unutar novih momenata i trendova koji se pojavljuju na domaćoj i svjetskoj razini. Da bi bili konkurentni na svjetskom tržištu potrebno je pratiti što moderan turist traži, s naglaskom da se sve izregulira zakonima i propisima.

Kako je prikazano na primjerima TZO Medulin i TZSI pravilnicima je reguliran rad istih turističkih zajednica koji u svojim točkama prati Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, kao svih zakona i propisa koji se vežu uz turističke zajednice, njihov rad i njihovo financiranje.

7. LITERATURA

Knjige:

1. Alfier, A., Uloga turizma u resocijalizaciji i desocijalizaciji suvremenog čovjeka, zbornik radova Pedagoške akademije Humanističke vrijednosti turizma, Zadar, 1977.
2. Bartoluci, M., Čavlek, N., Prebežac, D., Kesar, O. i suradnici, Turizam ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011.
3. Gorenc, V., poslovno pravo u turizmu, Školska knjiga, 1985.
4. Mintas – Hodak, L.J., Osnove prava, Zagrebačka škola ekonomije i managmenta, Zagreb, 2008.
5. Pirjevac, B., Počela turizma, Mikrorad, Zagreb, 2002.
6. Vukonić, B., Čavlek, R., Riječnik turizma, Masmedia, Zagreb, 2001.

Ostalo:

7. Hrvatska obrtnička komora, Organizirano obrtništvo u Hrvatskoj 1852.-2002. GIPA.Zagreb, 2002.
8. Strateški plan Ministarstva turizma za razdoblje 2015.-2017.g., http://www.mint.hr/UserDocsImages/140711_strateski_mint_15-17.pdf (4.8.2020.)
9. Rudolf, D., Penjak, N. „Međunarodne organizacije i europski sigurnosno-obrambeni koncept“, Izvorni znanstveni članak, Adrias, NO.20., 2014. http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=199144 (3.8.2020.)
10. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma; turističkoj pristojbi i o članarinama u TZ-ima upućen na javnu raspravu, <https://www.glasistre.hr/hrvatska/zakon-o-turistickim-zajednicama-i-promicanju-hrvatskog-turizma-zakon-o-turistickoj-pristojbi-i-zakon-o-clanarinama-u-turistickim-zajednicama-na-javnoj-raspravi-570753> (8.8.2020.)
11. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti <https://www.zakon.hr/z/151/Zakon-o-ugostiteljskoj-djelatnosti> (5.8.2020.)

12. Zakon o pružanju usluga u turizmu, <https://www.zakon.hr/z/343/Zakon-o-pru%C5%BEanju-usluga-u-turizmu> (5.8.2020.)
13. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma <https://www.zakon.hr/z/342/Zakon-o-turisti%C4%8Dkim-zajednicama-i-promicanju-hrvatskog-turizma> (5.8.2020.)
14. Zakon o članarinama u turističkim zajednicama, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_05_52_991.html (5.8.2020.)
15. Zakon o boravišnoj pristojbi, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_12_152_4144.html (5.8.2020.)
16. Medulin <http://medulin.hr/> (10.8.2020)
17. TZO Medulin <http://www.tzomedulin.org/> (10.8.2020.)
18. Središnja Istra <https://www.central-istria.com/hr/odredista-destinations/central-istria-a-z> (10.8.2020.)
19. Turizam – enciklopedija <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=62763> (28.8.2020.)

7.1. Privitci

7.1.1. Privitak 1

http://www.tzomedulin.org/assets/tzmoofficial/3/2/769/Files/Statut_TZO_Medulin_2010_NOVO.pdf

7.1.2. Privitak 2

https://www.pazin.hr/snovine/SN_08_2010.pdf

7.1.3. Privitak 3

https://www.pazin.hr/snovine/SN_46_2016.pdf

8. SAŽETAK

Turistička zajednica u Republici Hrvatskoj predstavlja temeljnu osnovu u sustavu turističkog organiziranja. Cilj turističkih zajednica je stvaranje, promicanje i koordiniranje aktivnosti vezanih za identitet, sadržaj i kvalitetu turističke ponude same destinacije. Sve turističke zajednice, od lokalne do državne razine, rade na razvoju i marketingu destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja, pritom se pridržavajući zakona i pravilnika, te statuta i ostalih dokumenata kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma te osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih interesa svih sudionika u turizmu od lokalne do nacionalne razine. Sve je to u svrhu poboljšanje uvjeta boravka turista u republici Hrvatskoj, kao i razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te svakako potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a osobito zaštite okoliša, prirodne i kulturne baštine.

Ključne riječi: turizam, turistička zajednica, destinacija, zakon o turističkim zajednicama

SUMMARY

The tourist board represents a fundamental basis in the system of tourist organization in the Republic of Croatia. The goal of tourist boards is the creation, promotion and coordination of activities related to the identity, content and quality of the offer a destination provides. All tourist boards, from the local level to the state level, work on the development and marketing of a destination through coordination of key activities of tourism development, while adhering to laws, regulations, statutes and other documents that define the national strategy of tourism development and ensuring a more complete representation of the specific interests of all the participants in tourism, from the local to the national level. All this is for the purpose of improving the conditions of tourists staying in Croatia, as well as raising awareness to the importance of the economic,

social and other effects of tourism, and importance of preserving and improving all of the elements of the tourism resources of a certain destination, particularly the protection of the environment, as well as the natural and cultural heritage.